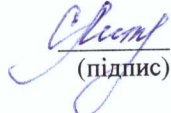

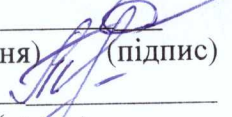
Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут природокористування та
гуманітарних наук
Кафедра іноземної філології
СИЛАБУС

ОК 4 – Англійська мова професійного спрямування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 Литвин С.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«27» серпня 2024 р.

Розробник (-и): Шендерук О.Б., доцент кафедри ІФ, к.пед.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)
Ушата Т.О., старший викладач кафедри ІФ

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри Іноземної філології
(назва кафедри)

Протокол від «27» серпня 2024 р. №7

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Буяльська Н.П.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Тип дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Мова викладання	українська, англійська
Рік навчання та семестр	1-4 рік навчання, 1-8-й семестр, ОПП «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Викладач (-і)	Шендерук Олена Борисівна, доцент, доцент кафедри іноземної філології. Ушата Тетяна Олександрівна, старший викладач кафедри іноземної філології
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0003-4147-327X
Контакти викладача	https://orcid.org/0000-0002-1873-5668 shenderuk1@stu.cn.ua , +380502633223 situation2011@stu.cn.ua +380503828717

1. Анотація курсу.

Курсом передбачено розвиток у здобувачів освіти загальних, академічних та професійно-орієнтованих мовних компетенцій з англійської мови, які дозволять їм ефективно спілкуватися в академічному, професійному та повсякденному середовищі. Основними завданнями дисципліни є розвиток та вдосконалення мовленнєвих навичок: аудіювання, говоріння (мовленнєва взаємодія та мовленнєве продукування), читання, письма; сприяння розвитку здатності до самооцінювання та розвитку здатності до автономного навчання; розвиток повного спектру когнітивних здібностей; сприяння розвитку позитивного ставлення до вивчення цільової мови. По закінченню курсу слухачі матимуть знання фонетичної будови англійської мови, словотвору, лексичних та граматичних елементів, необхідних для виконання комунікативних завдань, передбачених навчальною програмою, культурних особливостей та норм вербальної та невербальної поведінки в різних побутових, академічних та професійних ситуаціях; зможе спілкуватися в типових повсякденних і професійних ситуаціях, розуміти автентичні тексти за фахом, адекватно реагувати в мовленнєвій взаємодії на ставлення або точку зору співрозмовника, брати участь у загальному соціальному, академічному та професійному середовищі, писати приватні та офіційні листи, резюме, тексти для різних цілей, пов'язаних з особистою, соціальною та професійною сферами.

Курс пропонує обсяг англійської лексики та граматики, який дозволяє здійснювати комунікацію та отримувати необхідну інформацію з іноземних джерел. Він навчає студентів мови та навичок, необхідних для розуміння та роботи в академічному середовищі, а також у сфері екології. Акцент на термінології поєднується з лексичною та граматичною практикою, щоб дати студентам інструменти для використання англійської мови в рамках таких тем, як «Екологія як наука», «Проблеми екології», «Екологічні проблеми великих міст», «Рециклінг», «Екосистеми», «Захист навколишнього середовища в Україні та Великій Британії» тощо.

2. Мета та цілі курсу. Метою викладання курсу «Іноземна мова» є формування комунікативної компетентності в сферах усного й письмового професійного та ситуативного спілкування, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі профільної тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією з іноземних джерел.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні загальні компетентності (ЗК) та спеціальні компетентності (СК), передбачені освітньою програмою:

ЗК 05 – Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК 26 – Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

3. Результати навчання.

Навчальна дисципліна “Англійська мова професійного спрямування” має допомогти сформуванню наступні програмні результати навчання, передбачені освітньою програмою:

ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

ПР10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень..

ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати :

- правила читання англійською мовою,
- правила орфографії, синтаксису та пунктуації,

- будову основних граматичних структур,
- будову складносурядних та складнопідрядних речень,
- лексику повсякденного спілкування та фахову лексику в межах навчальних тем,
- особливості анотування та реферування іншомовних джерел,
- особливості усного та писемного перекладу професійно-орієнтованих іншомовних джерел,
- особливості ведення діалогу загального та професійно-орієнтованого характеру в межах вимог програми,
- особливості проведення ділових зустрічей, переговорів, телефонних розмов англійською мовою в межах програмного матеріалу.

вміти:

- спілкуватися англійською мовою на рівні достатньому для здійснення професійної діяльності), висловлюватись в межах програмного матеріалу (діалог, монолог);
- отримати у співбесідника необхідну інформацію чи роз'яснення;
- чітко висловити свою думку або ставлення до отриманої інформації (згода, незгода, схвалення, судження, сумнів тощо) на рівні усного та писемного мовлення;
- сприймати на слух поширені висловлювання загальної та професійної тематики;
- вміти працювати з оригінальною літературою науково-популярної, країнознавчої та соціальної тематики;
- володіти всіма видами читання;
- адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

4. Пререквізити. Передумовою для вивчення дисципліни є успішне вивчення курсу англійської та української мов середньої загальноосвітньої школи.

5. Обсяг курсу. 16 кредитів ЄКТС

Вид заняття	Загальна кількість годин
Практичні заняття	160
Самостійна робота	320
Всього кредитів	16

Заняття проводяться аудиторно або у форматі відеоконференцій в системі Microsoft Teams (через безпекові обмеження), з використанням системи дистанційного навчання Moodle, науково-методичної та навчальної літератури, автентичних текстових та відеоматеріалів.

6. Тематика курсу.

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної форми навчання				
		Всього	У тому числі			
1	2		3	4	5	
		Практ.			С.р.	
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Ecology as a science.						
1	Екологія як наука. Множина іменників. Дієслово "to be". Типи питань.	12	4	8		
2	Вплив екології на людину. Some/any/no. Much/many/a lot. Присвійний відмінок іменників. There is/There are. Простий теперішній час.	18	6	12		
Разом за змістовним модулем 1.		30	10	20		
Змістовий модуль 2. Ecological problems.						

3	Проблеми екології. Теперішній простий час та теперішній тривалий час (порівняння). Структура “to be going to”.	12	4	8
4	Сім екологічних проблем України. Теперішній простий час та теперішній тривалий час (порівняння).	18	6	12
	Разом за змістовним модулем 2.	30	10	20
Модуль 2				
Змістовий модуль 3. Ecological problems of big cities.				
5	Екологічні проблеми великих міст. Ступені порівняння прикметників.	18	6	12
6	Захист атмосфери. Ступені порівняння прислівників.	12	4	8
	Разом за змістовним модулем 3.	30	10	20
Змістовий модуль 4. Different types of environmental pollution.				
7	Забруднення навколишнього середовища. Порядок слів у реченні. Неправильні дієслова. Простий минулий час.	12	4	8
8	Забруднення води. Повторення.	18	6	12
	Разом за змістовним модулем 4.	30	10	20
Модуль 3				
Змістовний модуль 5. Plastic pollution solutions.				
9	Забруднення пластиком. Теперішній доконаний час.	12	4	8
10	Вплив пластика на морське життя. Теперішній доконаний час.	18	6	12
	Разом за змістовним модулем 5.	30	10	20
Змістовний модуль 6. Recycling.				
11	Рециклінг. Минулий тривалий час.	12	4	8
12	Всесвітній день вторинної переробки. Порівняння минулого тривалого та минулого неозначеного часів.	18	6	12
	Разом за змістовним модулем 6.	30	10	20
Модуль 4				
Змістовний модуль 7. Pollution control.				
13	Моніторинг навколишнього середовища. Минулий доконаний час.	12	4	8
14	Виявлення джерел забруднення. Порівняння минулого доконаного та минулого неозначеного часів.	18	6	12
	Разом за змістовним модулем 7.	30	10	20
Змістовний модуль 8. Forest and bird ecology.				
15	Вивчення екології лісів. Майбутній доконаний час.	12	4	8

16	Пташина екологія. Майбутній доконаний час.	18	6	12
Разом за змістовним модулем 8.		30	10	20
Модуль 5				
Змістовний модуль 9. Water is life.				
17	Вода в житті людини. Порівняння майбутнього тривалого та майбутнього неозначеного часів.	12	4	8
18	Стічні води. Порівняння майбутнього тривалого та майбутнього неозначеного часів.	18	6	12

Разом за змістовним модулем 9.		30	10	20
Змістовний модуль 10. Ecosystems.				
19	Екосистеми. Доконано-тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній).	12	4	8
20	Ґрунт. Доконано-тривалі часи (теперішній, минулий, майбутній).	18	6	12
Разом за змістовним модулем 10.		30	10	20
Модуль 6				
Змістовний модуль 11. Utilization of natural resources.				
21	Утилізація. Непряма мова.	12	4	8
22	Раціональне використання природних ресурсів. Непряма мова.	18	6	12
Разом за змістовним модулем 11.		30	10	20
Змістовний модуль 12. Earth Day.				
23	День Землі. Узгодження часів.	12	4	8
24	Екопроблеми. Узгодження часів.	18	6	12
Разом за змістовним модулем 12.		30	10	20
Модуль 7				
Змістовний модуль 13. Environmental protection in Ukraine and Great Britain.				
25	Захист навколишнього середовища в Україні. Пасивний стан.	12	4	8
26	Захист навколишнього середовища в Великій Британії. Пасивний стан.	18	6	12
Разом за змістовним модулем 13.		30	10	20
Змістовний модуль 14. Stratosphere.				

27	Стратосфера. Умовні речення.	12	4	8
28	Стратосферний озон. Умовні речення.	18	6	12
Разом за змістовним модулем 14.		30	10	20
Модуль 8				
Змістовний модуль 15. Greenpeace.				
29	Організація «Грінпіс». Дієприкметники.	12	4	8
30	Активна діяльність організації «Грінпіс». Герундій.	18	6	12
Разом за змістовним модулем 15.		30	10	20
Змістовний модуль 16. Global forecast.				
31	Глобальне потепління. Повторення та узагальнення граматичного матеріалу.	12	4	8
32	Глобальні проблеми. Повторення та узагальнення граматичного матеріалу.	18	6	12
Разом за змістовним модулем 16.		30	10	20
Усього годин за дисципліну		480	160	320

7. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль – до 60 балів, підсумковий контроль – до 40 балів, які сумуються в загальну оцінку за курс.
Практичні заняття	Під час практичних занять здійснюється поточний контроль, який походить у формі усного / письмового опитування і має на меті визначення рівня сформованості навичок та вмінь спілкування іноземною мовою, а також якості виконання студентом певних видів роботи. Цей вид контролю оцінюється до 60 балів, з яких до 10 балів студент отримує за відвідування занять, активність, до 10 балів – за підготовленість до практичних занять та до 20 балів – за виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності, та підсумковий модульний контроль до 20 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовою допуску до диференційованого заліку та екзамену є виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених цією робочою програмою – відвідування занять, активна робота на практичних заняттях, підготовка до практичних занять, виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності та виконання модульних контрольних робіт.

Поточний та проміжний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовний модуль 1. Ecology as a science.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовний модуль 2. Professionalism of environmental specialists.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10

2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 3. Ecological problems of big cities.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 4. Different types of environmental pollution.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 5. Plastic pollution solutions.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 6. Recycling.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 7. Pollution control.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 8. Forest and bird ecology.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 9. Water is life.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.	0... 20
4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20
Змістовий модуль 10. Ecosystems.	0... 60
1 Відвідування занять, активність.	0... 10
2 Підготовленість до практичних занять.	0... 10
3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь	

мовленнєвої діяльності. 4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 20 0... 20
Змістовий модуль 11. Utilization of natural resources.	0... 60
1 Відвідування занять, активність. 2 Підготовленість до практичних занять. 3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності. 4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 10 0... 10 0... 20 0... 20
Змістовий модуль 12. Earth Day.	0... 60
1 Відвідування занять, активність. 2 Підготовленість до практичних занять. 3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності. 4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 10 0... 10 0... 20 0... 20
Змістовий модуль 13. Environmental protection in Ukraine and Great Britain.	0... 60
1 Відвідування занять, активність. 2 Підготовленість до практичних занять. 3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності. 4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 10 0... 10 0... 20 0... 20
Змістовий модуль 14. Stratosphere.	0... 60
1 Відвідування занять, активність. 2 Підготовленість до практичних занять. 3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності. 4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 10 0... 10 0... 20 0... 20
Змістовий модуль 15. Greenpeace.	0... 60
1 Відвідування занять, активність. 2 Підготовленість до практичних занять. 3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності. 4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 10 0... 10 0... 20 0... 20
Змістовий модуль 16. Global forecast.	0... 60
1 Відвідування занять, активність. 2 Підготовленість до практичних занять. 3 Виконання завдань для перевірки рівня сформованості навичок і вмінь мовленнєвої діяльності. 4 Результат модульної контрольної роботи.	0... 10 0... 10 0... 20 0... 20
Середньозважений бал за результатами всіх модулів	0...60

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Підсумковий контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Середньозважений результат поточного та проміжного контролю за 2 семестр	0... 60
Результат диференційованого заліку	0... 40
Оцінка за другий семестр навчання	0... 100

Середньозважений результат поточного та проміжного контролю за 4 семестр	0... 60
Результат диференційованого заліку	0... 40
Оцінка за четвертий семестр навчання	0... 100
Середньозважений результат поточного та проміжного контролю за 6 семестр	0... 60
Результат диференційованого заліку	0... 40
Оцінка за шостий семестр навчання	0... 100
Середньозважений результат поточного та проміжного контролю за 8 семестр	0... 60
Результат екзамену	0... 40
Оцінка за восьмий семестр навчання	0... 100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)	задовільно	
66-74	D (задовільно)		
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу. У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав всіх видів навчальної роботи, не набрав мінімально необхідну кількість балів (30), він не допускається до складання диференційованого заліку/іспиту під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Повторне складання заліку/іспиту з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку/іспиту всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний диференційований залік/іспит складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування практичних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних занять. Консультації відбуваються в аудиторіях університету або у форматі відеоконференцій в системі Microsoft Teams (через безпекові обмеження) у відповідності до затвердженого розкладу або на запит ЗВО.

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети

та смартфонів не можуть використовуватися в аудиторіях під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольних та самостійних робіт (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література.

Основна

1. OECD work on Environment. 2009, 67 p.
2. Environment and sustainable development. 2023, 178 p.
3. Everett, T., Ishwaran, M., Ahslaloni, P., Rubin, A. Economic growth and environment. 2010, 51p.
4. Практична граматики англійської мови з вправами: Посібник для студентів вищих закладів освіти. Том 1. / Л.М. Черноватий та ін. Вінниця: Нова книга, 2019. 276 с.
5. Практична граматики англійської мови з вправами: навч. посібник для студ. вищих закладів освіти: Т.2 / Л.М. Черноватий та ін. ; за ред.Л.М. Черноватого, В.І. Карабана. Вінниця : Нова Книга. 2019. 280с.
6. Практична граматики англійської мови з вправами: Базовий курс: Посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови. / Л.М. Черноватий та ін. Вінниця: Нова книга, 2007. 248 с.
7. Guide to successful English grammar. Upper intermediate. Book 1. Практична Граматика англійської мови для студентів спеціальності «Переклад». / Сітко А.В., Головня А.В., Семигінівська Т.Г., Тіщенко О.В; за ред. А.Г. Гудманяна. Вінниця: Новакнига, 2018. 528 с.
8. Guide to successful English grammar. Upper intermediate. Book 2. Граматика англійської мови для студентів спеціальності «Переклад». / Сітко А.В., Головня А.В., Семигінівська Т.Г., Тіщенко О.В; за ред. А.Г. Гудманяна. Вінниця: Нова книга, 2018. 376с.
9. Raymond Murphy. English Grammar in Use. A self-study reference and practical book for intermediate students. Cambridge University Press, 2021. 328с.

Допоміжна

1. Alexander L.G. Longman English Grammar Practice (for intermediate students). Self-study edition with key. Longman group UK Limited, 2017. 304 с.

2. Holey M., Hall D. MyGrammarLab (Intermediate B1/B2). Pearson Education Limited, 2012. 395 с.
3. Holey M., Hall D. MyGrammarLab (Intermediate C1/C2). Pearson Education Limited, 2012. 410 с.
4. Paterson Ken, Harrison Mark. Oxford Living Grammar. Pre-Intermediate. Oxford University Press, 2018. 280 с.
5. Adelson-Goldstein Jayme, Shapiro Norma. Oxford Picture Dictionary. Beginner to Intermediate. Oxford University Press, 2012. 296 с.
6. Eastwood John. Oxford Practice Grammar (intermediate) with Tests. Oxford University Press, 2021. 432 с.
7. Shorter Oxford English Dictionary 6th Edition on CD-ROM. Windows/Mac Individual User Version 3.0. Sixth Edition. 2011.

Інформаційні ресурси

1. British Council . Take an Exam. URL: http://www.britishcouncil.org/exam_(дата звернення 08.08.2024).
2. English Page. Online English Grammar Book. URL: <http://www.englishpage.com/grammar/> (дата звернення 09.08.2024).
3. English Tests: Test your English URL: http://www.ego4u.com/en/cram-up/tests_ (дата звернення 23.08.2024).
4. Bell English Online. URL: <http://www.bellenglish.com/>(датазвернення 23.08.2024).
5. English with the BBC Service. URL: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.shtml> (дата звернення 08.08.2024).
6. Oxford University Press. URL: <http://www.oup.co.uk/> (дата звернення 08.08.2024).
7. OUP online. URL: <http://www.oup.com/online> Oxford DNB, online references, etc. / (дата звернення 08.08.2024).
8. Longman Dictionary. URL:<http://www.ldoceonline.com/>(дата звернення 08.08.2024).
9. Internet Grammar of English (very academic). URL: <http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm>. (дата звернення 08.08.2024).
10. English Grammar and Writing online. URL: <http://www.edufind.com/english/grammar/>(дата звернення 08.08.2024).
11. Good tests and exercises in English Grammar. URL: <http://www.usingenglish.com/online-tests.html> / (дата звернення 08.08.2024).
12. Vocabulary and Grammar Exercises online. URL: <http://www.roseofyork.co.uk/learning.html> / (дата звернення 08.08.2024).
13. English for learners. URL: <http://www.churchillhouse.com/english/learners.html/> (дата звернення 08.08.2024).

Методичне забезпечення

1. English for Ecology. Методичні вказівки з навчальної дисципліни “Іноземна мова” (англійська) для практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 101 «Екологія» ступеня вищої освіти “бакалавр”. Укл.: Кормільцина С.Ю. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 44 с.
2. English for Ecology and Environmental Study. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальностей 101 Екологія, 201 Агрономія, 205 Лісове господарство, 193 Геодезія та землеустрій, 022 Дизайн, 242 Туризм, 187 Деревообробні та меблеві технології першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Укл.: О. В. Ніколаєнко, Т. О. Ушата. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 75 с.

3. English for Ecology and Environmental Study. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальностей 101 Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (частина I). Укл.: О. Б. Шендерук, В. А. Пермінова, С. В. Литвин. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 41 с.
4. English for Ecology and Environmental Study. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальностей 101 Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (частина II). Укл.: О. Б. Шендерук, А. І. Сікалюк, С. В. Литвин. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 55 с.
5. English for Ecology and Environmental Study, Agruculture and Forestry. Методичні вказівки з англійської мови професійного спрямування для самостійної роботи здобувачів вищої освіти спеціальності *101 Екологія, 201 Агронія, 205 Лісове господарство* першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Укл.: О. Б. Шендерук, В. А. Пермінова, С. В. Литвин. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. 56 с.

